

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

1 söndagen i fastan

"Prövningens stund"

1 Mos 4:3-7

Jak 1:12-15

Matt 16:21-23

Lidande kan väl ändå aldrig vara bra. Död och smärta är väl något ont som vi till varje pris ska undvika och bekämpa. Inte kan det komma något gott ur detta.

Så tänker nog de flesta av oss, och det är också något som präglar vårt samhälle i allt större utsträckning. Självklart är det något gott att den medicinska tekniken har gått framåt så att smärta kan lindras i allt högre grad. Men man kan hamna i dilemman om man menar att det ska undvikas till varje pris. Om det överordnas allt annat, då kan vi hamna i etiska problem som dödshjälpsdebatten visar på. Det händer att vi hamnar i ett läge där vi måste välja mellan två onda ting och då kan lidande vara det minst onda.

Åtminstone kan vi säga att det kom något gott ur Jesus lidande. Hans död på korset ledde till liv för oss allihop. Via dolorosa, lidandets väg som han gick, öppnade vägen till Gud för oss. Hade han inte gått den hade vi aldrig sett eller förstått Guds kärlek.

Men när Jesus började tala om detta så kom det som en chock för lärjungarna. Självklart begrep de ingenting. Och Petrus tar honom avsides för att faderligt tillrättavisa honom. Han ville bara Jesus bästa, han ville beskydda honom från honom själv och de destruktiva idéer som han hade fått i sitt huvud. Han var välmenande och god.

Men att vilja väl är inte alltid att vilja rätt. Det finns mycket som görs i godhetens namn, i all välmening, som i förlängningen kan leda till något ont.

Det är också så en frestelse fungerar. Vi frestas ju inte av det onda som något ont, ingen vill vara på de ondas sida. Så länge som vi definierar en handling som ond så utgör den ingen frestelse för oss. För att vi på allvar ska bli frestade så måste den förkläs till något gott. Det är när det onda kommer till oss under skenet av det goda som vi riskerar att komma på fall.

Petrus menade väl, han tänkte på Jesus bästa och så fick han det brutala svaret: "Håll dig på din plats Satan!". Kanske vi tycker att Jesus var onödigt hård. Det tyckte nog Petrus också! Och varför reagerar Jesus så våldsamt? Petrus menade ju, som sagt, bara väl.

Ja, just därför så utgjorde detta en svår frestelse för Jesus. Petrus var den som han hade störst förtroende för i lärjungaskaran. Om han hade fortsatt att försöka övertyga Jesus att tänka om, att glömma det där med Golgata, ja, då kanske han hade gjort det. Därför behövde Jesus stämma i bäcken.

Petrus ville hjälpa Jesus, och det är kanske just då, när man bara vill vara till hjälp som risken är stor att man blir blind för egna fel. Hur ofta har inte människor blivit illa behandlade bara för deras eget bästas skull! Vi tänker att om det bara görs i godhetens och kärlekens namn så kan det ju inte vara fel. Och så blir vi upprörda om den andre inte vill ha vår hjälp eller uppfattar den fel.

Men Jesus går alltså så långt att han kallar Petrus Satan! Vad menade att egentligen med det? Satan är hebreiska och betyder motståndare. I detta läge var alltså Petrus motståndare till Gud. Han ställer sig i vägen för Jesus och den plan som ska rädda mänskligheten, utan att han är medveten om det.

Frågan som ställs till oss: kan vi, ovetande, vara motståndare till Gud? Sådär i all välmening. Det är ingen enkel fråga att ta till sig. Och det svåra är ju att frestelsen kläs i något gott. När vi tror att vi handlar väl är risken stor att man glömmer att vara självkritisk.

Liksom Petrus så väjer vi instinktivt för det svåra. Vi väljer hellre den bekväma utvägen, den enkla lösningen. Vi tänker människotankar istället för Guds tankar. Vi utgår från våra definitioner om vad som är rätt och fel.

Tänker man efter är det nog ganska rimligt att Guds tankar borde skilja sig från våra. Nog är det förmätet av oss att förvänta oss att de ska sammanfalla.

Men när Guds tankar och människors tankar krockar med varandra så är det ofta Guds tankar som blir avvisade. Vi tror oss många gånger vara klokare än Gud. Och att regelbundet pröva sina tankar under bön och mot bibeln är ett viktigt medel för att öva upp urskilningsförmågan så att vi kan avgöra vad som är vad.

Kan lidande vara något bra? Kanske inte lidandet i sig. Men Gud kan dra något gott även ur det som är ont. Jesus väg till korset var Guds väg, Guds tankar. För människor är det bara en dårskap. Hade vi fått bestämma hade försoningen på korset inte behövts. Där vi ser meningslöst lidande ser Gud något annat. Jesus väg till korset var något djupt meningsfullt. Petrus förstod det inte då, men han skulle förstå det sen. Det var så Jesus besegrade synden, döden och ondskan. Via dolorosa, smärtornas väg, är också kärlekens väg som Jesus gick för dig och mig, för att vi skulle bli befriade från syndens och dödens makt.